

ЧОРНОБИЛЬ НАМ НЕБАЙДУЖИЙ

Алла АКСЬОНОВА, фото Володимира ОВСЯНИКА

Навіть за кілька тижнів до новорічних свят чорнобильська тема не втрачає актуальності. Вона небайдужа не тільки журналістам, а й нашим громадянам. Про це говорять кількість присутніх представників ЗМІ на нещодавньому брифінгу на тему: "Реалізація міжнародних проектів на ЧАЕС та стан підготовки заходів до відзначення 25-х роковин аварії на Чорнобильській АЕС" й численні дзвінки від пересічних громадян на "гарячу лінію" МНС

Директор Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Світлана Линник та перший заступник начальника Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення Микола Проскура відповідали на запитання журналістів щодо реалізації міжнародних проектів як в Чорнобильській зоні відчуження, так і в постраждалих від наслідків аварії регіонах. А ще представники ЗМІ мали змогу отримати досить детальну інформацію про стан підготовки заходів до відзначення 25-х роковин аварії на ЧАЕС. Власне, з неї й розпочався брифінг. "Для привернення уваги суспільства та світової спільноти до проблеми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, посилення захисту постраждалих унаслідок катастрофи громадян, – зауважила присутнім Світлана Олексіївна, – 11 жовтня 2010 року Президент України підписав Указ "Про заходи, пов'язані з 25-ми роковинами Чорнобильської катастрофи". Серед пунктів, зазначених у даному документі, під час доопрацювання проекту Закону про Державний бюджет України на 2011 рік пропонується передбачити видатки на:

- поліпшення медичного забезпечення, оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та придбання для них ліків;
- будівництво (придбання) житла для відповідних категорій постраждалих громадян;
- радіаційний захист населення;
- екологічне оздоровлення забруднених територій та інше.

Світлана Олексіївна також повідомила, що в переліку заходів зазначається підготовка Національної доповіді й проведення в Києві 20-22 квітня 2011 року Міжнародної науково-практичної конференції "Двадцять п'ять років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього". Головною метою Конференції є використання уроків Чорнобиля для забезпечення безпеки ядерної енергетики та інших небезпечних технологій, захисту людей і навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій.

Центри соціально-психологічної реабілітації населення та його інформування з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи були створені впродовж: 1994-2000 років МНС за підтримки Програми ЮНЕСКО – Чорнобиль та Чорнобильської Програми ООН (Київська область – міста Бородянка, Боярка, Іванків, Славутич; Житомирська область – місто Коростень). Діяльність таких Центрів спрямовано на роботу серед найбільш уразливих верств постраждалого населення: інвалідів, учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, безробітних, дітей та підлітків, які проживають на радіаційно забруднених територіях. Крім надання соціально-психологічної допомоги постраждалим, дані установи є центрами інформаційно-просвітницької діяльності з питань безпеки проживання на радіаційно забруднених територіях, а також: сприяють розвитку потенціалу громад та впровадженню проектів відродження на цих територіях

"На сьогодні МНС України, – заповіла журналістів директор Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, – підготовку до відзначення 25-х роковин виконує без відставання від запланованих термінів".

Крім цього, Світлана Линник також повідомила, що МНС України багато років співпрацює з Програмою розвитку ООН та іншими агенціями системи ООН з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Тому питання соціально-економічної реабілітації, повернення до нормальної життєдіяльності постраждалих регіонів залишаються спільними пріоритетами. Одним із успішних проектів, за словами Світлани Олексіївни, котрий реалізується в найбільш постраждалих регіонах України, є Чорнобильська програма відродження та розвитку ПРООН. "Починаючи з 2002 року, – зауважила керівник, – Міністерство спільно з ПРООН впроваджує даний проект в чотирьох областях, найбільш постраждалих унаслідок аварії на ЧАЕС: Київській, Житомирській, Чернігівській та Рівненській. Досвід реалізації Програми є ефективним. На його базі почав діяти Всеукраїнський проект ПРООН з розвитку громад. Крім цього, в рамках співпраці з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) реалізується проект "Забезпечення потреб здоров'я дітей, які проживають на території постраждалих від Чорнобиля".

Мета проекту: здоровий розвиток дітей шляхом навчання місцевих медичних працівників, надання базового медичного обладнання, створення Центрів для покращення доступу сімей із дітьми до медичних, соціальних та інформаційних послуг. У рамках даного проекту для Рівненського перинатального центру буде придбано сучасне медичне обладнання".

Керівник згаданого вище Департаменту також повідомила, що з 2009 року за участю агентств ООН (МАГАТЕ, ПРООН, ВООЗ, ЮНІСЕФ) реалізується проект ICRIN – "Міжнародна науково-інформаційна мережа з Чорнобильських питань". Метою даного проекту є забезпечення достовірною та доступною для розуміння інформацією про наслідки аварії та дію радіації. Крім цього, базовими установами для реалізації зазначених проектів є "Центри соціально-психологічної реабілітації населення та його інформування з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи".

Щодо реалізації міжнародних проектів у Чорнобильській зоні, зокрема, на ЧАЕС, то про неї журналістам розповів перший заступник начальника

Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення Микола Проскура. "Сьогодні, – говорить Микола Іванович, – Міністерство, Уряд, найвище керівництво країни приділяє значну увагу розвитку міжнародних контактів, допомоги у вирішенні цих питань. Створені різні міжнародні групи на найвищому рівні, які опікуються реалізацією цього процесу. Нині в Україні діє відповідна законодавча база та створені відповідні фінансові механізми як вітчизняні, так і зарубіжні".

Серед основних проектів, що реалізуються, Микола Проскура назвав будівництво нового безпечного конфайнменту. "Це найпотужніший проект, що реалізується зараз. Другим є створення сховища для довготривалого зберігання відрацьованого палива ЧАЕС. Інші проекти теж дуже важливі й стосуються поводження з рідкими та твердими радіоактивними відходами ЧАЕС. Є й завершені проекти, наприклад, сховище для твердих відходів низької та середньої активності на комплексі "Вектор". Воно ліцензоване й може експлуатуватися" – констатував перший заступник начальника Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Під час роботи "гарячої лінії" учасники заходу відповідали на запитання громадян, які здебільшого стосувалися можливості екскурсій на ЧАЕС. У переддень 25-х роковин Чорнобильської катастрофи суттєво зростає зацікавленість населення щодо відвідання Чорнобиля. Микола Проскура під час роботи "гарячої" телефонної лінії розповів громадянам, що бажають потрапити в Чорнобиль, процедуру оформлення необхідних заявок та документів. Крім цього, громадяни цікавилися в посадовця, чи є радіаційно безпечним місто Жовті Води, та як здійснюється радіаційний контроль транспорту, що виїжджає за межі Чорнобильської зони. На ці запитання Микола Проскура також дав вичерпну відповідь.